

EN
BÄTTRE
VÄRLD

10FAKTA OM MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER

- 1. Den 10 december 1948 antog FN den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna** som består av 30 artiklar som gemensamt uttrycker de grundläggande och universella fri- och rättigheterna. Artiklarna behandlar både områden som alla har rätt till, som frihet och utbildning, och områden som alla har rätt att skyddas från, som slaveri och tortyr.
- 2. De mänskliga rättigheterna gäller för alla.** De slår fast att alla människor är födda fria och lika i värde och rättigheter. Rättigheterna är odelbara och beroende av varandra, vilket betyder att makthavare inte kan välja ut enbart några rättigheter som de tycker passar deras stats rättssystem. Det är varje stats ansvar och skyldighet att se till att den egna befolkningens alla rättigheter skyddas, respekteras och uppfylls.
- 3. FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna var epokgörande men inte tillräcklig** eftersom den inte är juridiskt bindande för staterna. Därför arbetar FN fram konventioner som är juridiskt bindande för de stater som ansluter sig till dem. Det finns idag nio särskilt betydande konventioner för olika mänskliga rättigheter, de så kallade kärnkonventionerna. Konventionen om avskaffandet av alla former av rasdiskriminering (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination, CERD) var den allra första kärnkonventionen som togs fram 1965.
- 4. FN granskar återkommande hur stater följer sina internationella åtaganden.** Detta görs bland annat av kommittéer inom respektive konvention för de mänskliga rättigheterna samt i FN:s råd för de mänskliga rättigheterna.
- 5. I januari 2020 granskas Sveriges regering i FN:s råd för mänskliga rättigheter.** När Sverige granskas av FN bistår FN-förbundet med en parallellrapport som utgör underlag för granskningen, tillsammans med regeringens nationella rapport och information från FN:s människorättsmekansimer. Läs mer om FN-förbundets parallellrapportering på <https://fn.se/aktuellt/ovriga-nyheter/rapport-infor-fn-granskning-av-sverige/>
- 6. Ett av de områden som Sverige återkommande får kritik för är människors utsatthet för hatbrott, och här glöms ofta HBTQ-personers särskilda utsatthet bort.** Hatbrott är ett angrepp på de mänskliga rättigheterna och strider mot principen om alla människors lika värde. HBTQ -personer i Sverige möts av en utbredd fientlighet av t.ex. rasistiska organisationer och grupper. Hatbrotten begås av både okända personer, men också av människor som står en nära.
- 7. Många HBTQ-personer som blir utsatta för hatbrott i Sverige känner sig rädda för att anmäla till polisen.** FN kritiserar att myndigheter och rättssystemet många gånger inte tar anmälningar på allvar. Det behövs en ökad förståelse och kunskap hos ansvariga myndigheter och i rättssystemet för att hantera hatbrott som HBTQ-personer utsätts för.

Certifierad FN-skola • ENGAGEMANG OCH KOMPETENS I GLOBALA FRÅGOR

Svenska FN-förbundet • ADRESS Skolgränd 2, Box 15115, 104 65 Stockholm • TEL 08-462 25 40 • E-POST info@fn.se • WEBB www.fn.se

Den senaste statistiken (2018) från Brottsförebyggande Rådet visar att 760 anmälda hatbrott hade homofobiska motiv och 80 anmälningar hade transfobiska motiv av totalt 7 090 anmälda hatbrott. Detta anses vara en minimal uppskattning av polisanmälningar och förekomsten av hatbrott med hbtq-fobiska motiv då alla människor som utsätts för hatbrott inte anmäler och alla anmälningar till polisen inte heller uppfattas eller registreras som just hatbrott.

- 8. FN har uttryckt stor oro över våld och diskriminering mot HBTQ-personer i skolvärlden** och stater uppmanas att stoppa och förhindra detta och hålla ansvariga till svars. Våld och diskriminering mot HBTQ-personer sker på vägen till skolan, i klassrum, på skolgårdar, i omklädningsrum och online. Många utsätts för fysiskt och psykiskt hot och våld och möter till och med dödshot. De mänskliga rättigheterna går att återfinna i många av de 17 globala målen som världens länder antog år 2015 och som ska vara uppnådda till 2030. Inkludering av HBTQ-personer i skolvärlden är av största vikt för att uppfylla kärnan i FN:s globala hållbarhetsmål, Agenda 2030.
- 9. Alla människor har rätt till en utbildning fri från våld och diskriminering** och en utbildning som främjar respekt för mänskliga fri- och rättigheter. Var med och ta ställning genom att signera regnbågsflaggan på din skola!
- 10. Hit kan du vända dig om du blivit kränkt:** Förvaltningsmyndigheten, Polismyndigheten, Diskrimineringsombudsmannen, Justitiekanslern och Justitieombudsmannen. När du har uttömt alla nationella rättsmedel kan du vända dig till Europadomstolen och FN:s konventionskommittéer. Läs mer om mänskliga rättigheter och hur du går tillväga om du har blivit kränkt:
<http://www.manskligarattigheter.se/sv/de-manskliga-rattigheterna/om-mina-manskliga-rattigheter-kranks>